

Un dia la Natàlia va venir amb els ulls apagats i amb el cabell amagant-li els llavis.

La Natàlia era una nena alegre i riallera. Camí de l'escola, sempre saludava a tot i a tothom.

«Bon dia, passatge d'en Salvatella. Bon dia, paperera. Bon dia, banc.

Bon dia, parc d'Europa. Bon dia gronxador. Bon dia, font.

Bon dia, carrer de les Balears. Bon dia, semàfor.

Bon dia, carrer d'en Camil Rossell. Bon dia, pujada, uf!

Bon dia, carrer del Masnou.

Bon dia, escola.»

I pel camí anava trobant l'Ariadna, la Mercè, la Clara, la Mariona i la Lena.

Jo les veia pujar lentament i les esperava a la porta de l'escola. M'agradaven els ulls de la Natàlia, que miraven amb l'escalfor de les castanyes del quiosc de la castanyera.

Quan per fi arribaven a l'escola i passaven pel meu costat, li deia:

–Hola, Natàlia!

I esperava aquell somriure tan bonic. Sovint continuava cap al pati sense fer-me cas perquè no parava de xerrar amb les amigues. Però, de vegades, s'aturava uns segons i tota ella era un somriure:

–Hola, Vador!

I jo sentia que els seus ulls em tocaven i eren com una carícia. I el seu somriure em feia volar dins un núvol de sucre de tan dolç que era.

Però vet aquí que un dia la Natàlia va perdre el somriure i els seus ulls ja no escalfaven com les castanyes del quiosc de la castanyera.

La vaig veure pujar tota sola i en silenci. Més que caminar, era com una boira que s'arrossegava.

Quan va arribar a l'escola, la vaig voler saludar com feia sempre però, abans que pogués dir res, es va aturar i em va mirar amb els ulls plens de llàgrimes. La barbata li va tremolar i jo vaig sentir una nosa al coll.

I va seguir caminant lentament cap a la classe.

Em vaig posar al seu costat sense parlar perquè totes les meves paraules s'havien espantat i s'havien amagat sota la gola, que em feia mal.

Alguns pares sortien i la saludaven, però la Natàlia no saludava a ningú.

A l'hora del pati es va arraulir en un racó i anava rebutjant a tothom que se li acostava fins que es va quedar sola i ja ningú no li feia cas.

Em vaig acostar amb temor que també em rebutgés, però no va fer-ho. Vaig seure al seu costat. Ara ja podia parlar perquè durant les classes del matí les meves paraules havien perdut la por i havien sortit de l'amagatall de la gola. Tot i així, durant uns minuts no vaig dir res.

Sentia la seva respiració barrejada amb la cridòria dels nens i de les nenes. Finalment m'hi vaig atrevir.

–Per què has rebutjat a tothom i a mi no?

La pregunta va quedar suspesa en l'aire. Una merla la va recollir i la va deixar damunt les mans de la Natàlia.

–No he rebutjat a ningú. Volien jugar i jo no tinc ganes de jugar. Les amigues només són amigues si jugues –va respondre una mica enutjada.

–Jo sóc el teu amic i puc estar-me aquí sense jugar.

–Tampoc no tinc ganes de parlar. Pots estar-t'hi si vols, però no em parlis.

–Em deixes que et faci una pregunta?

–Ja t'he dit que no tinc ganes de parlar.

–Només una, de veritat. Una pregunta i ja no diré res més.

–D'acord, però si no m'agrada no contestaré.

–I el teu somriure, Natàlia? Què ha passat amb el teu somriure?

–L'he perdut.

I es va fer el silenci. Un silenci tan gran que em feia mal al pit. No sentia el xivarri dels nens i de les nenes que jugaven al pati, ni la piuladissa de les orenetes que passaven en estol per damunt nostre, ni la sirena que va anunciar que s'havia acabat el pati.

A l'endemà les cames em pesaven com una nit fosca perquè no havia pogut dormir bé. Durant tot el dia no vaig fer altra cosa que pensar en el somriure perdut de la Natàlia. M'agradava, la trobava bufona i simpàtica. Era bona conversadora. Amb ella no t'avorries mai i sempre estava disposada a ajudar els altres. Per això em sabia greu veure-la trista i patia per ella, i m'amoïnava que les amigues no li fessin cas. Ella no faria una cosa així, segur que no.

Ara tornava a veure com s'acostava per la pujada tota sola i amb el cap cot.

Quan va arribar a la porta de l'escola, li vaig dir que volia ajudar-la a trobar el seu somriure. Però no em va fer cas. Aquesta vegada ni tan sols em va mirar i va seguir caminant. I jo, com una ombra, al seu costat.

A l'hora del pati va tornar a anar al mateix racó del dia anterior. Ja no va haver de rebutjar a ningú perquè ningú no se li va apropar.

I jo vaig fer el mateix del dia anterior. Vaig seure a tocar i li vaig fer algunes preguntes. No en va contestar cap.

–Com has perdut el somriure?

–...

–On l'has perdut?

–...

–Vols que t'ajudi a trobar el teu somriure?

Aleshores em va mirar intensament, perquè quan va fer-ho vaig sentir una cremor molt forta en tota la cara.

–Té –em va dir, i em va allargar un paper plegat.

En desplegar-lo vaig veure que hi havia el dibuix d'una casa per dins. Era com un plànol.

–I això?

–Una casa, que no ho veus?

–Sí, però què té a veure amb les preguntes que t'he fet?

–Res. Ara dibuixo cases.

I va marxar deixant-me encara més preocupacions al cap i més incògnites per resoldre.

Prop del meu carrer hi ha una casa abandonada. He sentit que la volen enderrocar per fer-hi pisos. A mi m'agrada entrar i passar-hi estones. És fàcil. Han clavat fustes a les portes i les finestres, però he trobat un lloc on les fustes es poden treure i tornar a posar. Hi ha una habitació que té una claraboia i passa molta llum. Allà guardo coses i penjo pòsters, i també penso.

M'agrada pensar històries. Sempre estic pensant històries. Quan vaig de casa a l'escola i de l'escola a casa, sempre vaig acompanyat de personatges fantàstics i d'aventures de tota mena. Un dia li ho vaig dir al Fonso i em va dir que era rar. No sé per què vaig confiar en ell perquè de seguida tota la classe n'anava plena i em deien de tot, com si haguessin buscat al diccionari les paraules més lletges. La mestra em va dir que no eren lletges, que cap paraula que surti al diccionari no ho és, de lletja. Però jo penso que les paraules són lletges sempre que s'utilitzen per

burlar-se d'alguna persona. Em deien estrany, extravagant, estrambòtic, anormal, estrafolari, atípic, insòlit. Quina ràbia!

La Natàlia va ser l'única que no em va dir aquestes coses. Em va fer un somriure i a l'hora del pati em va venir a veure.

–Vador. M'agraden les persones que inventen històries.

Va ser la primera vegada que els seus ulls es van ficar dintre meu. Sí, els tinc ben a dintre perquè sempre els veig quan tanco els meus.

–Sí, potser un dia te n'explicaré alguna.

Però encara no ho he fet.

Vaig entrar a l'habitació de la claraboia i, assegut a terra, em vaig dedicar a observar el dibuix que m'havia donat la Natàlia. El que vaig veure era com una pel·lícula. De vegades semblava divertida, però de vegades era de terror.

Vaig sentir una veu mentre observava les línies irregulars amb les quals la Natàlia havia dibuixat les habitacions.

–Passa, Natàlia. La porta està oberta.

I aleshores la vaig veure a ella dintre de l'habitació. I jo també hi era, però no hi era. Vull dir que ho veia tot com si fos allà mateix.

Vaig aixecar el cap i vaig comprovar que estava ben assegut a l'habitació de la claraboia de la casa abandonada.

Vaig tornar la mirada cap al dibuix i vaig sentir com si aquella casa em xuclés i entrés a dins un altre cop.

Era tot tan real i tan irreal alhora, que durant una estona vaig estar confós, sense saber què fer. Finalment, vaig decidir cridar la Natàlia. Ella no m'escoltava. Ningú no m'escoltava.

Els ulls de la Natàlia, oberts de bat a bat, van rastrejar centímetre a centímetre una estança no gaire gran, però plena d'andròmines de tota mena. És difícil descriure el que va veure i el que vaig veure. Hi havia prestatges atapeïts de pots plens de líquids de molts colors. Tres microscopis. Centenars o potser milers de llibres que s'apilaven per tot arreu perquè ja no cabien als prestatges. Olles, matrassos, cubetes, pipetes, escaires, cartabons, compassos enormes de fusta. Una taula plena de taques amb un pot de vidre que vessava fum. Uns quants rellotges de paret, que van començar a tocar hores al mateix temps. En un hi havia ballarines que sortien per una obertura i entraven per una altra al compàs de les campanades; en un altre hi havia un ferrer que feia sonar les campanades amb cops de martell damunt d'una enclusa; en un altre, uns músics feien sonar les trompetes. Hi havia també pòsters de flors, d'animals, d'arbres i un quadre, un quadre molt gran amb la imatge d'un home tan vell com el temps, tan vell com el món.

I l'home del quadre va parlar.

–Hola, Natàlia. Fa anys que t'espero.

La Natàlia no es va estranyar que una pintura parlés.

–Anys? –va preguntar.

–Des d'abans que nasquessis.

–I com és possible?

–Fa mil anys que sabia que un dia vindria una nena com tu.

–Però no precisament jo, perquè fa mil anys no existien ni els meus pares, ni els meus avis, ni els meus besavis, ni els meus rebesavis.

L'ancià va rondinar una miqueta.

–Bé, bé, bé! No m'atabalis que encara em rodarà el cap.

–I per què m'esperava?

–T'esperava perquè...

I es va adormir.

–Senyor! Senyor! –cridava la Natàlia.

D'un pòster d'animals va saltar un esquirol.

–No cridis –va dir–. El mag necessita descansar. És molt vell.

La Natàlia tampoc no va mostrar gaire estranyesa. Tot i així, va parlar amb l'esquirol.

–Com és que has sortit d'un pòster?

–T'estranya?

–No m'estranyo de res, però m'agrada saber el perquè de les coses.

–Per això fas preguntes?

–Per això.

–Ai, caram! No estic acostumat a parlar amb gent que vol saber coses.

Jo estava atabalat. Tot això estava en el dibuix de la Natàlia, o era una de les històries que m'invento?

Quan m'invento una història, la controlo. Decideixo què passarà en cada moment. I en aquesta història no decidia res. Tot passava sense que la meva imaginació pogués controlar res. O m'ho semblava.